Sabahleyin Vedâ tavafını yaptıktan sonra uyuyan ve ikindiden sonra yola çıkmak isteyenin hükmü

[Türkçe — Turkish — تركي]

Muhammed b. Salih el-Useymîn

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2012 - 1433

IslamHouse.com

حكم من طاف الوداع في الصباح ثم نام وأراد السفر بعد العصر

« باللغة التركية »

محمد بن صالح العثيمين

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2012 - 1433

IslamHouse.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Soru:

Sabahleyin Vedâ tavafını yaptıktan sonra uyuyan ve ikindiden sonra yola çıkmak isteyen kimse için bir şey gerekir mi?

Cevap:

Bu kimsenin, umre veya hacdaki Vedâ tavafını tekrar yapması gerekir.

Çünkü Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((لَا يَنْفِرَنَّ أَحَدٌ حَتَّى يَكُونَ آخِرُ عَهْدِهِ بِالْبَيْتِ.)) [رواه مسلم]

"Hiç kimse, son işi Kâbe ile olmadıkça (Kâbe'yi tavaf etmedikçe, Mekke'den) **çıkmasın** (ayrılmasın)."[1]

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bunu Vedâ haccında söylemiştir. O halde Vedâ tavafının vâcipliği o vakitten itibaren başlar. Çünkü Peygamber

[1] Müslim; Kitabu'l-Hac, "Vedâ tavafının vâcip oluşu ve hayzılı kadından düşmesi bâbı"; hadis no: 1327

-sallallahu aleyhi ve sellem-'in bundan önce umre yaptığı bize bildirilmemiş, Vedâ tavafını yaptığı da ondan nakledilmemiştir. Çünkü Vedâ tavafı, Vedâ haccında vâcip olmuştur.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((...وَاصْنَعْ فِي عُمْرَتِكَ مَا أَنْتَ صَانِعٌ فِي حَجِّكَ.)) [رواه مسلم]

"Haccında yaptığın şeyleri, umrende de yap."[1]

Bu,genel bir hükümdür.Arafat vakfesi, Müzdelife ve Mina'da gecelemek ve cemreleri taşlamak bunun dışındadır.Çünkü bu ameller,sadece hacca mahsustur. Bu konuda görüş birliği vardır.Bunun dışındakiler hadisin genel hükmü içinde kalır. Âlimler tarafından da kabul ile karşılanan Amr b. Hazm'ın meşhur ve uzun hadisinde de ifâde edildiği gibi Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- umreyi küçük hac olarak adlandırmıştır. Bu hadis mürseldir, fakat âlimlerin kabul ile karşılamaları sebebiyle sahihtir.

---

[1] Buhârî; Kitâbu'l-Hac, "Elbisedeki safran karışımlı güzel kokunun üç defa yıkanması bâbı"; hadis no:1536. Müslim; Kitâbu'l-Hac, "Hac veya umre için ihrama giren kimseye mübah olan şeyler bâbı"; hadis no: 1180.

Ayrıca Allah Teâlâ iöyle buyurmuştur:

﴿ وَأَتِمُّواْ ٱلْحَجَّ وَٱلْعُمْرَةَ لِلَّهِۚ ... ﴾ [سورة البقرة من الآية: ١٩٦]

"Hac ve umreyi tam olarak Allah için yapın..." [1]

Vedâ tavafı, haccı tamamlayan şeylerden olduğuna göre, aynı şekilde umreyi de tamamlayan şeylerdendir.Zirâ umre yapan bu kimse,tavaf yapmak sûretiyle Mescid-i Haram'ı selâmlamıştır. O halde ancak tavaf yapmak sûretiyle Mescid-i Haram'ı selâmlayarak çıkması gerekir.

Buna göre Vedâ tavafı hacda olduğu gibi umrede de vâciptir.Bu konuda Tirmizî şu hadisi rivâyet etmiştir:

((إِذَا حَجَّ الرَّجُلُ أَوِ اعْتَمَرَ فَلَا يَخْرُجْ حَتَّى يَكُونَ آخِرُ عَهْدِهِ بِالْبَيْتِ.)) [رواه أبو داود والترمذي]

"Bir adam hac veya umre yaptığı zaman son işi Beyt'i tavaf etmedikçe (Mekke'den) **çıkması."**[2]

---

[1] Bakara Sûresi: 196

[2] Ebu Davud; Kitabu'l-Menâsik, "Vedâ bâbı"; hadis no: 2002. Tirmizî; Kitabu'l-Hac, "Hac veya umre yapan kimsenin son işinin Beytullah'ı tavaf olsun bâbı"; hadis no: 946.

Bu hadiste zayıflık var. Çünkü bu hadis, Haccac b. Ertae tarafından rivâyet edilmiştir. Eğer bu hadis zayıf olmasaydı bu meselede delil olur ve tartışmayı keserdi. Fakat zayıf olduğu için delil olmaya elverişli değildir. Fakat biraz önce sözünü ettiğimiz yöntemler, umre için Vedâ tavafının vâcip olduğuna delâlet eder.

Ayrıca bu kimse umre için Vedâ tavafını yaptığı zaman daha ihtiyatlı hareket etmiş ve gönlünü ferahlatarak sorumluluktan kurtarmış olur. Çünkü sen umrede Vedâ tavafını yaptığın zaman hiç kimse: "Sen hata ettin" demez. Fakat Vedâ tavafını yapmadığın zaman bunun vâcip olduğu görüşünde olanlar sana: "Sen hata ettin" derler. O zaman tavaf eden her haliyle doğruyu isâbet etmiş olur. Tavaf etmeyen kimse ise,bazı ilim ehline göre hata etmiş ve umresini tehlikeye atmış olur.